

Fra sentralstyrets møte 14.1. 2004

Kvalitetshensyn kan bli skadelidende

– Det avgjørende for organiseringen av universitetene og høyskolene må være at hovedfokus er på kvalitet og gode rammer for undervisning og forskning.

Dette skriver Legeforeningen i sitt hørings-svar til forslag om ny lov om universiteter og høyskoler. Under behandlingen av stortingsmeldingen om kvalitetsreformen (1), gikk Stortingets flertall inn for at de høyere statlige utdanningsinstitusjonene skulle være forvaltningsorgan med utvidede fullmakter og med felles lovverk.

Omorganiseringer i sykehussektoren viser at for sterkt fokus på økonomien, gjør at kvalitetshensynene kan bli skadelidende, mener Legeforeningen. – Forskning og undervisning på dette nivået må være et nasjonalt anliggende. Det bør derfor være en åpen offentlig debatt om hvordan ressursene skal brukes, skriver foreningen, som også mener at et felles lovverk – med en felles del for statlige og private institusjoner og en spesiell del for de statlige/fristilte institusjonene – er fornuftig. De private institusjonene må vurderes etter de samme faglige kriterier, og i størst mulig grad være underlagt de samme bestemmelser.

Studentbetaling

Utdanning bør være gratis, og bestemmelser om studentbetaling bør nedfelles i lov. Prinsippet må formuleres så klart at det ikke oppstår tvil. Legeforeningen støtter intensjonen bak mindretallets forslag om at offentlige institusjoner bare kan ta studentbetaling for etter- og videreutdannings-tilbud.

– Høyere utdanning er et offentlig ansvar. Staten og politiske myndigheter har et overordnet ansvar for sektoren. Dette ivaretas best ved at de statlige universitetene og høyskolene fortsetter som forvaltningsorgan med lovfestede fullmakter. Institusjonene må ha akademisk frihet og være faglig uavhengige av staten, som i dag. Det er heller ikke kommet signaler fra institusjonene som tyder på at staten begrenser institusjonenes akademiske frihet. Tvert i mot vil staten være en garantist for at institusjonene fortsatt skal ha akademisk frihet.

Legeforeningen påpeker også at dersom institusjonene omdannes til selveiende juridiske enheter, vil Stortingets ansvar for institusjonene bli svekket. Gjennomføringen av en nasjonal reform som kvalitetsreformen ville ha vært umulig dersom institusjonene hadde vært selveiende institusjoner, understreker foreningen.

Illustrasjon Øystein Færre

Utestenging og bortvisning

Et utvalg foreslo i 1992 en egen lov som hjemlet utestenging av studenter innen helsefag, dersom studenten opptrådte på en måte som medførte fare for liv og helse hos pasienter. Loven kunne komme til anvendelse dersom studenten led av visse tilstander – alvorlig sinnslidelse, alvorlig personlighetsforstyrrelse, eller hadde begått alvorlige overgrep, gjentatt truende atferd, gjentatte brudd på taushetsplikten eller grovt misbruk av alkohol eller andre rusmidler.

Dagens lov hjemler utestenging og bortvisning på basis av en rekke forhold som dels ligger utenfor de forhold som ble vurdert i forarbeidene. Legeforeningen ser behovet for unntaksvis å kunne utestenge studenter fra visse helsefag, inkludert medisin, dersom studenten vil kunne være til fare for pasienters liv og helse. I slike tilfeller må hensynet til pasienten veie tyngre enn hensynet til studenten, mener Legeforeningen. Forhold som betinger langvarig utestenging bør være av tilsvarende alvorlighetsgrad som forhold som medfører tap av autorisasjon som helsepersonell. I disse tilfellene bør det stilles tilsvarende strenge krav til saksbehandling og avgjørelsesprosessen. Spørsmål om utestenging må etter Legeforeningens syn avgjøres av et organ med tilstrekkelig juridisk og medisinsk kompetanse. Vedtak om utestenging må kunne påklages, og alle sider av vedtaket må kunne prøves for retten.

Les hele uttalelsen på www.legeforeningen.no

Lise B. Johannessen

*lise.berit.johannessen@legeforeningen.no
Avdeling for informasjon og helsepolitikk*

Litteratur

1. St.meld. nr. 35 (2001–2002). Kvalitetsreformen. Om rekruttering til undervisnings- og forskerstillinger i universitets- og høyskolesektoren.

Oppsigelse av tariffavtaler

I forbindelse med ordinær tariffrevisjon må tariffavtalene sies opp for å hindre at disse forlenges uendret. Sentralstyret gav sekretariatet fullmakt til å si opp gjeldende tariffavtaler i følgende områder: Kommunenes Sentralforbund, Oslo kommune, Handels- og Servicenærings Hovedorganisasjon, staten, Norsk Luftambulans AS, Næringslivets Hovedorganisasjon og Studentsamskipnaden i Oslo. Akademikerne har sagt opp tariffavtalene med NAVO.

Rentesats i lånefondet

Rentesatsen for utlån fra Legeforeningens lånefond til etablering og reetablering av privat legepraksis fastsettes lik normalrentesatsen for rimelige lån i arbeidsforhold. Endringen gjennomføres fra første mulige praktiske tidspunkt, dog tidligst fra 1.3. 2004.

Ny frist for reiseutlegg

Frist for levering av reiseregninger som skal utbetales fra Legeforeningen, settes til tre måneder fra tidspunkt for avslutning av reisen. Samme frist settes for krav om kompensasjon for tapt inntekt. For sent leverte regninger og krav om kompensasjon returneres ubehandlet.

Landsstyresak: Redaksjonskomité

Forslag fra Alment praktiserende lægers forening om at det på landsstyremøtet i Loen vedtas regler for redaksjonskomité under landsstyrets møter, sendes til organisasjonsmessig behandling. Svarfrist er 15.3. 2004.

Allmennt medisinske forskningsenheter

Sentralstyret har vedtatt et samarbeidet utkast til vedtekter for Den norske lægeforenings allmennt medisinske forskningsfond (Allmennt medisinsk forskningsfond). Det søkes politisk støtte for forslaget, hvor etter sentralstyret vil vurder hvordan forslaget kan realiseres i forbindelse med normaltarifforhandlingene.

Samhandling med industrien

Sekretariatet har gjennomgått svar på høringsbrev vedrørende samhandling mellom Legeforeningens organer og legemiddelindustrien. Det store flertall av svarene går inn for at foreningen, i tråd med landsstyrets vedtak, fastsetter regler på dette område og deretter søker å oppnå avtaler som forplikter begge parter – samt de enkelte leger. Det vil bli utformet et utkast til overordnede prinsipper for slik samhandling med sikte på behandling på landsstyremøtet i 2004.